

วารสาร

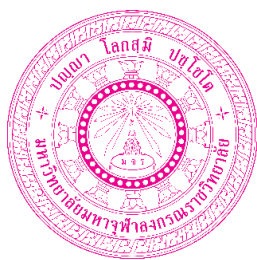
บัณฑิตศึกษาชัยภูมิปริทรรศน์

**JOURNAL OF GRADUATE STUDIES
CHAIYAPHUM REVIEW**

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2569)
VOLUME 4, ISSUE 2 (MAY-AUGUST 2026)

ISSN: 3027-7965 [Online]

วารสารบัณฑิตศึกษาชัยภูมิปริทรรศน์

Journal of Graduate School Chaiphum Review

ปีที่ ๔ ฉบับที่ 2 [พฤษภาคม – สิงหาคม 2569]

Vol. 4 No. 2 [May – August 2026]

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือและบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานุรักษ์ตามหลักการศึกษาเชิงพุทธศาสตร์ และศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตศึกษาชัยภูมิปริทรรศน์
วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000
โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.

พระเทพภาวนาวิกรม

พระราชวิมลโมลี, ผศ.ดร.

พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, รศ.ดร.

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.

พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.

พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม

บรรณาธิการ

พระศรีสัจญาณมุนี, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการ

พระเมธีสุตาภรณ์, ผศ.ดร.

พระครูสังวรวิรักษ์, ผศ.ดร.

พระครูใบฎีกาหัตถ์ กิตตินนโท, ผศ.ดร.

พระมหาปัญญาวรรณ สิริภทโท, ผศ.ดร.

พระมหาหมื่นวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตามใจ อริสุทธิโยธิน

ดร.หม่อมอัญชลี ยุคล ณ อยุธยา

ดร.กนกกรส ผลากรกุล

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

อาจารย์พิเศษ คณะพุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประธานกรรมการมูลนิธินายแพทย์สุจินต์ ผลากรกุล

ผู้จัดการวารสารและประสานงาน

ดร.พูนศักดิ์ กมล

พิมพ์ที่

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000

โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

บทบรรณาธิการ

การพัฒนาของวารสารนั้นต้องพิจารณาในหลายเรื่อง ทั้งในเรื่องคุณภาพและปริมาณ กล่าวคือ เรื่องคุณภาพนั้น ทุกบทความล้วนได้รับการพิจารณาตรวจสอบบทความอย่างละเอียดรอบคอบ ส่วนเชิงปริมาณนั้นก็ไม่รับบทความในจำนวนที่มากเกินไปเพื่อสะดวกกับการบริหารจัดการวารสาร โดยฉบับนี้มีจำนวน 5 เรื่องดังนี้

บทความวิจัยมีดังนี้ 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เขียนโดย ทักษิณ เชื้อนโคกสูง , พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์ 2) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย เขียนโดย รัตนา มหาวงษ์, พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์ 3) ประสิทธิภาพการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย เขียนโดย รัชณรงค์ตรี คุณาชนม์ , พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์ 4) รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เขียนโดย ทรงศักดิ์ นิลวดี, พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์ 5) ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่าอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เขียนโดย ขวลิขิต บรรพต พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์

กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้รับประเมินบทความ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงบทความให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของการประเมินคุณภาพวารสารของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย Thai Journal citation index Centre (TCI)

พระศรีสัจญาณมุนี, ผศ.ดร.

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

1	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา DESIRABLE CHARACTERISTICS OF POLITICIANS IN THE VIEW OF THE PUBLIC IN THE SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION AREA OF NON SUNG DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE ทักษิณ เชื้อนโคกสูง , พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์	1
2	การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย SUSTAINABLE COMMUNITY ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE NA THAP HAISUB-DISTRICT MUNICIPALITY, RATTANAWAPI DISTRICT, NONG KHAI PROVINCE รัตนา มหาวงษ์, พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์	10
3	ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนา ทับไฮอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย OPERATIONAL EFFECTIVENESS OF THE DEVELOPMENT STRATEGY OF NATHABHAI SUBDISTRICT MUNICIPALITY, RATTANAWAPI DISTRICT, NONG KHAI PROVINCE. รัชันต์ตรี คุณาชนม์ , พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์	19
4	รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ORGANIZATIONAL CULTURE PATTERNS OF NONG HIANG SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION PHANAT NIKHOM DISTRICT, CHONBURI PROVINCE. ทรงศักดิ์ นิลวดี, พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์	28
5	ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี EFFECTIVENESS OF THE IMPLEMENTATION OF THE LOCAL DEVELOPMENT PLAN OF NA PA SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUEANG DISTRICT, CHONBURI PROVINCE ชวลิต บรรพต พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์	37

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
DESIRABLE CHARACTERISTICS OF POLITICIANS IN THE VIEW OF THE PUBLIC
IN THE SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION AREA OF NON
SUNG DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

ทักษิณ เชื้อนโคกสูง , พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์

Thaksin Kheankoksung, Patsin samroengram

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

Master of Public Administration student, Nakhonratchasima College

E-mail: kuanthaksin@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 7 สิงหาคม 2569

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 19 สิงหาคม 2569

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 23 สิงหาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษาคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe/)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา ด้านคุณลักษณะทางกาย ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ และด้านคุณลักษณะทางสังคม ตามลำดับ

2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง, ทัศนะของประชาชน, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The research purposes were to study and to compare the Desirable characteristics of politicians in the view of the public in the sub-district administrative organization area of Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province, classified by the personal factors. The population was the people aged 18 years and over living in the area of the sub-district administrative organization area of Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province ; the sample group was the 397 people determined using Taro Yamane's formula. The research instrument was the rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples), one-way Analysis of Variance, and method of Scheffe/.

The research findings were:

1 People in the area of the sub-district administrative organization area of Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province, found the overall was at high level ; when descending mean were includes work-related attributes, intellectual attributes, physical attributes, mental attributes, and social attributes. and

2 the people with different gender, education levels, and occupations had opinions the Desirable characteristics of politicians in the view of the public did not different

.Keywords: Desirable characteristics of politicians, the view of the public, sub-district administrative organization

บทนำ

นักการเมือง คือผู้ฝึกฝนในทางการเมือง ผู้ทำหน้าที่ทางการเมืองเป็นบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกหรือเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยการเข้ามาเป็นนักการเมืองนั้นจะต้องผ่านการเลือกตั้งจากประชาชน ให้เข้ามาทำหน้าที่บริหารงาน โดยนักการเมืองในระดับท้องถิ่น ได้แก่ บุคคลที่เข้ามามีบทบาทในการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา นักการเมืองหรือผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง เป็นส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนาระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีความสำคัญพอๆ กับผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญซึ่งเปรียบเสมือนกติกาที่วางไว้ในรัฐธรรมนูญและที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันก็คือในสังคมมีการพัฒนาวัฒนธรรมการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ที่ทำงานจนถึงสังคมโดยรวม

นักการเมืองที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ต้องมีความผูกพันทางอุดมการณ์ โดยการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น จะต้องเป็นผู้มีความเชื่อและศรัทธาและแบบประชาธิปไตย นักการเมืองจึงต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามกรอบกติกาและไม่ละเมิด 2) ต้องมีจริยธรรมทางการเมือง (Political ethics) จริยธรรมทางการเมืองเป็นรายละเอียดที่อยู่นอกกรอบอุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งเป็นกรอบใหญ่ ประเด็นเรื่องจริยธรรมทางการเมืองจะเกี่ยวข้องกับความถูกต้องตามกฎหมาย ความชอบธรรมทางการเมือง และความน่าเชื่อถือรวมทั้งศรัทธา การกระทำอันใดก็ตามถึงแม้จะถูกต้องตามกฎหมายจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงถ้าเกิดผลเสียตามมา จริยธรรมทางการเมืองจะเป็นเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติ ในขณะที่อุดมการณ์ทางการเมืองเป็นเสมือนจิตวิญญาณของระบบการเมืองในภาพรวม 3) ต้องมีความรู้

ทางการเมือง (Political knowledge) ซึ่งความรู้ดังกล่าวนี้คือความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม 4) ต้องมีประสาทสัมผัสทางการเมือง (Political sense) ความสามารถในการเข้าใจนัยสำคัญทางการเมืองอันเกิดจากเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลในทางลบหรือทางบวกนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง 5) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ทางการเมืองของสังคม (Political mood) การขาดความเข้าใจอารมณ์ทางการเมืองของสังคมจะนำไปสู่ความเสียหายทางการเมือง (ลิขิต ชีรเวคิน, 2549)

นักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งโดยผ่านกระบวนการจัดการเลือกตั้งให้เข้าไปเป็นผู้แทนประชาชนในทุกระดับ เพื่อทำหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการใช้อำนาจอธิปไตยเพื่อบริหารจัดการอันจะส่งผลท้องถิ่น ประเทศชาติและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน กล่าวคือ ถ้าหากประชาชนเลือกผู้แทนที่เป็นคนดี มีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ จะส่งผลให้ท้องถิ่น ประเทศชาติและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอยู่ดี มีสุขและเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป ในขณะเดียวกัน หากประชาชนเลือกนักการเมืองที่เข้าไปเป็นผู้แทนมีลักษณะตรงกันข้ามกับที่กล่าวมาแล้ว ประเทศชาติและประชาชนก็จะประสบปัญหา เกิดความเสียหาย ไม่มีความเจริญก้าวหน้าหรือไม่เกิดการพัฒนาตามที่ควรจะเป็น

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะส่วนตนของนักการเมืองให้เป็นที่พึงประสงค์ของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่เพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1 ขอบเขตของการวิจัย กำหนดขอบเขตเนื้อหา แหล่งข้อมูล และตัวแปรในการวิจัย ดังนี้
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะทางกาย 2) ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา 3) ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ 4) ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน 5) ด้านคุณลักษณะทางสังคม

1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา (จำนวน อบต. 12 แห่ง)

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1) เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ของประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 1) ด้านคุณลักษณะทางกาย 2) ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา 3) ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ 4) ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน 5) ด้านคุณลักษณะทางสังคม

2 วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 397 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยแบบสอบถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยทุกข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.66–1.00 และได้ทำการทดสอบแบบสอบถามและคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของครอนบาค เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.94 จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสัมฤทธิ์ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน แล้วจึงใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรด้วยตนเอง และได้รับคืนแบบสอบถาม จำนวน 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และหาร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA)

ผลการวิจัย

1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ในทัศนะของประชาชนในเขต อบต.ในอำเภอโนนสูง	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านคุณลักษณะทางกาย	3.72	0.43	มาก	3
2. ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา	3.82	0.60	มาก	2
3. ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ	3.71	0.61	มาก	4
4. ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน	3.83	0.53	มาก	1
5. ด้านคุณลักษณะทางสังคม	3.70	0.59	มาก	5
รวม	3.75	0.49	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน ($\bar{X} = 3.83$) ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา ($\bar{X} = 3.82$) ด้านคุณลักษณะทางกาย ($\bar{X} = 3.72$) ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ ($\bar{X} = 3.71$) และด้านคุณลักษณะทางสังคม ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน ผู้วิจัยวิเคราะห์เป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณลักษณะทางกาย อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้ที่มีการวางตัวที่เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ และเป็นผู้ที่มีกิริยามารยาทที่เรียบร้อย ประพฤติตนได้เหมาะสม 2) ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเมือง การปกครอง เป็นอย่างดี รองลงมา เป็นผู้มีความรู้และสามารถให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ได้ดี 3) ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้มีความประพฤติดี ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ และเป็นผู้มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน 4) ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความคิดริเริ่มในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และเป็นผู้มีภาวะผู้นำ สามารถทำให้ผู้อื่นยอมรับและสร้างศรัทธาในตนเองได้ 5) ด้านคุณลักษณะทางสังคม อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้มีความใจดีช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจเสมอ รองลงมา เป็นผู้ที่สามารถประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้ดี

2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง) (2563 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุซานุช พันธนิยะ (2563 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง ที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา ด้านคุณลักษณะทางกาย ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ และด้านคุณลักษณะทางสังคม ตามลำดับ โดยผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านคุณลักษณะทางกาย พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมภณ เหมกลาง (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านส่วนบุคคล เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองด้านคุณลักษณะทางกายเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นผู้ที่มีการวางตัวที่เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ เป็นผู้ที่มีกิจกรรมายาทที่เรียบร้อย ประพฤติตนได้เหมาะสม เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เข้ากับบุคคลอื่นได้

1.2 ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรยุทธ สถาปนาศุภกุล (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชน อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเมือง การปกครองเป็นอย่างดี เป็นผู้มีความรู้และสามารถในการให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ได้ดี และเป็นผู้วิสัยทัศน์ สามารถคาดการณ์แนวโน้มสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับองค์การได้

1.3 ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาณุ พันธ์นิยะ (2563 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง ที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองด้านคุณลักษณะทางจิตใจ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นผู้มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ เป็นผู้มีคามเสียสละ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและกล้าตัดสินใจอย่างทันท่วงที

1.4 ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชโย ขนบวรกุล (2557 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอธัญบุรีประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอธัญบุรีประเทศ จังหวัดสระแก้ว เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะด้านงาน เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนมากที่สุด ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองด้านคุณลักษณะทางการทำงาน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความคิดริเริ่มในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นผู้มีความรู้ สามารถทำให้ผู้อื่นยอมรับและสร้างศรัทธาในตนเองได้ เป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง รวมทั้งเป็นผู้ที่ตั้งเป้าหมายในการทำงานไว้สูง

1.5 ด้านคุณลักษณะทางสังคม ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา บุตรสะอาด (2566) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะนักการเมืองท้องถิ่นที่ดีในการปกครองท้องถิ่น สรุปดังนี้ การเมือง การปกครองท้องถิ่น คือการเมืองที่ประชาชนเลือกนักการเมืองเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น โดยตัวแสดงทางการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทหลัก มีทั้งที่อยู่ในภาคการเมืองคือผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ภาคราชการส่วนท้องถิ่น คือพนักงานและหน่วยปฏิบัติการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม เช่น ผู้นำชุมชนหรือบุคคลที่ได้รับการเคารพ ยกย่องจากสมาชิกชุมชน นักการเมืองท้องถิ่นถือเป็นผู้นำของประชาชนและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่ดีมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนมีความสามารถด้านการบริหาร เป็นผู้วิสัยทัศน์ และมีประสบการณ์ในการทำงาน คุณสมบัติดังกล่าวหากผู้ที่เข้ามาบริหารท้องถิ่นมีครบถ้วนก็จะ ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างราบรื่น ขณะเดียวกันอุปสรรคและปัญหาในการบริหารท้องถิ่นก็จะลดลง และยังสามารถที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนของตนได้อย่างจริงจังตรงตามความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองด้านคุณลักษณะทางสังคม เรียงลำดับ

จากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นผู้มีจิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจเสมอ เป็นผู้ที่สามารถประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้ดี และเป็นผู้ที่ประชาชนรู้จักและให้การยอมรับนับถือ

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในทัศนะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ด้านเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง สอดคล้องกับการศึกษาของ ไชโย ขนบวรกุล (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอรัฐประเท จังหวัดสระแก้ว ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่ประสงค์ในเขตอำเภอรัฐประเท จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส และระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่ประสงค์ในเขตอำเภอรัฐประเท จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านคุณลักษณะทางกาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนคือ การเป็นผู้ที่วางตัวที่เหมาะสมตามบทบาท หน้าที่

1.2 ด้านคุณลักษณะทางสติปัญญา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนคือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเมือง การปกครองเป็นอย่างดี

1.3 ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนคือ เป็นผู้มีความประพฤติดี ยึดมั่นในสุจริตใจ

1.4 ด้านคุณลักษณะทางการทำงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนคือ เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความคิดริเริ่ม ในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ

1.5 ด้านคุณลักษณะทางสังคม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนคือ เป็นผู้มีจิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมด้านตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพนักการเมือง

2.3 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มแบบสอบถามเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ หรือสนทนากลุ่มย่อย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ไชโย ขนบวรกุล. (2557). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอรัฐประเท จังหวัดสระแก้ว. [ภาคนิพนธ์ปริญญาโทไม่ได้ออกพิมพ์].

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธรรมภณ เสมกลาง. (2559). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. [ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปรัชญา บุตรสะอาด. (2566). คุณลักษณะนักการเมืองท้องถิ่นที่ดีในการปกครองท้องถิ่น. วารสารปราชญ์ประชาคม, 1(5), 57-68.

พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง). (2563). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วารสารสาเกตปริทรรศน์, 7(2), 36-47.

ลิขิต อีร์เวคิน. (2549). การเมืองการปกครองไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรยุทธ สถาปนาศุภกุล. (2558). คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนา.

สุชานุช พันธนียะ. (2563). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง. สถาบันพระปกเกล้า.

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ
อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

SUSTAINABLE COMMUNITY ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE NA THAP
HAISUB-DISTRICT MUNICIPALITY, RATTANAWAPI DISTRICT, NONG KHAI
PROVINCE

รัตนา มหาวงษ์, พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์

Rattana Mahawong, Patsin samroengram

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

Master of Public Administration student, Nakhonratchasima College

E-mail: den13dm@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 23 พฤษภาคม 2569

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 9 มิถุนายน 2569

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 23 สิงหาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษา ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe/)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านสวัสดิการสังคม รองลงมา ด้านการกระจายรายได้ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามลำดับ

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การพัฒนา, เศรษฐกิจชุมชน, เทศบาลตำบล

Abstract

The research purposes were to study and to compare the Sustainable community economic development in the Na Thap Hai Sub-district Municipality,

Rattana-wapi District, Nong Khai Province. classified by the personal factors. The population was the people aged 18 years and over living in the area of the Nathabhai Subdistrict Municipality, Rattana-wapi District, Nong Khai Province ; the sample group was the 377 people determined using Taro Yamane's formula. The research instrument was the rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples), one-way Analysis of Variance, and method of Scheffe/.

The research findings were

1 People in the area of the Nathabhai Subdistrict Municipality, Rattana-wapi District, Nong Khai Province, found the overall was at middle level; when descending mean were social welfare comes in second, followed by income distribution, environmental quality, and economic growth and

2 the people with different gender, education levels, and occupations had opinions Sustainable community economic development in the Na Thap Hai Sub-district Municipality did not different..

Keywords: Development, community economic, Sub-district Municipality

บทนำ

เศรษฐกิจฐานราก หรือ ฐานรากเศรษฐกิจ เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในระดับชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนให้กับสังคม เศรษฐกิจฐานรากไม่เพียงสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน แต่ยังช่วยลดความเหลื่อมล้ำและกระจายความเจริญไปสู่พื้นที่ห่างไกล หนึ่งในตัวอย่างที่เห็นได้ชัดของเศรษฐกิจฐานรากคือการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ผลิตภัณฑ์ OTOP (One Tambon One Product) ซึ่งช่วยให้ชุมชนสามารถพัฒนาสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านการออกแบบและการตลาด การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนก็เป็นอีกแนวทางที่ช่วยสร้างรายได้และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากยังต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ภาครัฐสามารถสนับสนุนผ่านนโยบายและงบประมาณ เช่น การให้ความรู้และฝึกอบรม การพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน และการสร้างเครือข่ายการตลาด ภาคเอกชนสามารถช่วยในการลงทุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขณะที่ภาคประชาสังคมมีบทบาทในการสร้างความตระหนักและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เศรษฐกิจฐานรากไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ แต่ยังเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนและประเทศ การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญและลงมือทำอย่างจริงจังเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งและยั่งยืนให้กับสังคมไทย เศรษฐกิจฐานรากยังช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับชุมชน โดยการลดการพึ่งพาการนำเข้าและเพิ่มการผลิตในท้องถิ่น การส่งเสริมการผลิตอาหารและสินค้าจำเป็นในชุมชนจึงเป็นแนวทางที่ช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนต้องอาศัยการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากเป็นพื้นฐาน เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เศรษฐกิจฐานรากจึงไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ แต่ยังเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนและประเทศ (กรมประชาสัมพันธ์, 2567)

เศรษฐกิจชุมชน คือ กิจกรรมเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ที่คนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมเป็นเจ้าของ โดยการพัฒนาจากฐานของ “ศักยภาพของท้องถิ่น” หรือ “ทุนในชุมชน” ซึ่งรวมถึงเงินทุน แรงงาน วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น พืชพันธุ์ วัตถุ ที่ดิน แหล่งน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ สภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ เป็นต้น

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มิใช่เป็นเครื่องมือที่จะแก้ปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจในระดับฐานล่างเท่านั้น แต่จัดเป็นกระบวนการพัฒนาความคิด ทักษะและพฤติกรรมในการดำรงชีวิตของชาวชนบท โดยเริ่มจากการที่จะต้องพึ่งตนเองก่อนเป็นลำดับแรก เปลี่ยนระบบการผลิตจากเพื่อขาย มาเป็นเพื่อการยังชีพ การขยายผลผลิตต้องสร้างมูลค่าเพิ่มให้มากขึ้น โดยการแปรรูปผลผลิตรวมกันขาย ประกอบธุรกิจร่วมกับเอกชน บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันหรือผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อให้เป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นเป้าหมายที่จะดำเนินการ 3 ระดับ คือ ระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับภูมิภาค การดำเนินงานตามโครงการการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นแนวทางที่แก้ไขปัญหาให้กับคนยากจน การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการผสมผสานให้เกิดความสมดุลของมิติในสังคมทางด้านเศรษฐศาสตร์ทางด้านสังคม และทางด้านนิเวศวิทยา ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืน เป็นการขยายตัวทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการสงวนรักษาทุนธรรมชาติ และทุนทางวัฒนธรรมไว้ใช้ประโยชน์ ต้องปรับปรุงโครงสร้างและแนวทางการพัฒนาสำหรับปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจะส่งผลทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย กำหนดขอบเขตเนื้อหา แหล่งข้อมูล และตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ 2) ด้านการกระจายรายได้ 3) ด้านสวัสดิการสังคม 4) ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำนวน 377 คน

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1) เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

2) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ 2) ด้านการกระจายรายได้ 3) ด้านสวัสดิการสังคม 4) ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำนวน 377 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยแบบสอบถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แนวการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยทุกข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.66–1.00 และได้ทำการทดสอบแบบสอบถามและคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของครอนบาค เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.94 จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระบาทนาสิงห์ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 คน แล้วจึงใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรด้วยตนเอง และได้รับคืนแบบสอบถาม จำนวน 377 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA)

ผลการวิจัย

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมและรายด้าน

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืน ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ		ระดับความคิดเห็น		แปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	2.64	0.30	ปานกลาง	4
2.	ด้านการกระจายรายได้	3.36	0.40	ปานกลาง	2
3.	ด้านสวัสดิการสังคม	3.54	0.40	มาก	1
4.	ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม	3.17	0.40	ปานกลาง	3
รวม		3.17	0.44	ปานกลาง	

จากตารางพบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมา ด้านการกระจายรายได้ ($\bar{X} = 3.36$) ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.17$) และ ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 2.64$) ตามลำดับ

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านสวัสดิการสังคม ผู้วิจัยวิเคราะห์เป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนมากที่สุด ได้แก่ ในชุมชนมีกระบวนการเสริมสร้างจากหน่วยงานในชุมชน ให้เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจยิ่งขึ้น และปัจจุบันในชุมชนมีการขยายตัวในด้านผลผลิต เช่น การเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าประจำตำบล เพิ่มมากขึ้น 2) ด้านการกระจายรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนมากที่สุด ได้แก่ ปัจจุบันในชุมชนมีการจัดกิจกรรมทำโครงการธุรกิจให้แก่ชุมชน เช่น ด้านเกษตร สินค้า OTOP และในชุมชน มีองค์กร/หน่วยงานเข้ามาให้ความรู้ อธิบาย การจัดการ การจัดสรรรายได้ 3) ด้านสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนมากที่สุด ได้แก่ ในชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ และในชุมชนมีการบริการทางการแพทย์ และการบริการสาธารณสุขในชุมชน 4) ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าการ

พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนมากที่สุด ได้แก่ ในชุมชนมีการจัดสรรทรัพยากรแก่ชุมชนอย่างเหมาะสม และในชุมชนได้มีกระบวนการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในชุมชนให้แก่ประชาชน

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

3. แนวการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มากที่สุดคือ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าของชุมชน โดยภาครัฐให้การส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนให้มากขึ้น รองลงมา พัฒนาลาดร่วมนกันระหว่างชุมชนเพื่อให้มีสินค้าที่หลากหลาย พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างชุมชน ซึ่งสามารถดึงดูดคนได้มากกว่าทำเพียงลำพัง และพัฒนาวิธีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ทุกประเภท ทุกที่ ทุกเวลา เช่น การใช้ประโยชน์จากขยะของเสีย เศษเหลือทิ้งจากผลิทางการเกษตร

อภิปรายผล

1. การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสวัสดิการสังคม รองลงมา ด้านการกระจายรายได้ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามลำดับ โดยเทศบาลตำบลนาทับไฮ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านสวัสดิการสังคมมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ นิภารัตน์ นักตรึงศ์ (2560) ที่พบว่า สวัสดิการชุมชนช่วยแก้ปัญหาทำให้ชุมชนเข้มแข็ง “สวัสดิการชุมชน” กับ “ชุมชนเข้มแข็ง” มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยชุมชนเข้มแข็งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เอื้ออำนวยให้เกิดการจัดสวัสดิการชุมชนที่ดี และการจัดสวัสดิการชุมชนที่ดีส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น สวัสดิการชุมชนที่จะประสบความสำเร็จในระดับสูงจะต้องได้รับ การสนับสนุนและความร่วมมือจากสมาชิกภายในชุมชนระดับสูงด้วย และการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย อันประกอบด้วย สมาชิกภายในชุมชน ชุมชนใกล้เคียง และองค์กรทางศาสนา ซึ่งได้แก่ วัด มัสยิด โบสถ์ที่ตั้งอยู่ และหน่วยงานราชการ สถานศึกษา ภาคีเครือข่ายทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้ความรู้ที่สำคัญ และให้ปัจจัยสนับสนุนที่จำเป็นต่อการพัฒนาสวัสดิการชุมชนและเสริมสร้างให้ชุมชนอยู่ได้อย่างเข้มแข็ง สวัสดิการชุมชนจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างหลักประกันให้กับสมาชิกในชุมชน จากฐานทุนทางสังคมวัฒนธรรมและทรัพยากรที่ชุมชนมีอยู่ ให้เกิดการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสวัสดิการชุมชนขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งในระดับชุมชน ภูมิภาคและประเทศให้เกิดการพึ่งพาตนเอง เกิดความรัก การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและ กันภายในชุมชน เกิดการฟื้นฟูระบบคุณค่า หรือทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมในชุมชน โดยผู้วิจัยอภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ พบว่า ในชุมชนมีกระบวนการเสริมสร้างจากหน่วยงานในชุมชนเพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น ในชุมชนมีการขยายตัวในด้านผลผลิต เช่น การเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าประจำตำบล เพิ่มมากขึ้น และมีการจ้างงานในชุมชนมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ ทวี วัชรเกียรติศักดิ์ (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลสงคราม อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์กลางของการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน

โดยการพัฒนากลุ่มอาชีพเชิงรูปธรรมได้ทำให้มีการพัฒนา จัดตั้ง ดำเนินงานและขับเคลื่อนการจัดหาทุนของกลุ่มอาชีพ

1.2 ด้านการกระจายรายได้ พบว่า ในชุมชนมีการจัดกิจกรรมทำโครงการธุรกิจให้แก่ชุมชน เช่น ด้านเกษตร สินค้าOTOP ในชุมชน มีองค์กร/หน่วยงานเข้ามาให้ความรู้ อธิบาย การจัดการ การจัดสรรรายได้ และในชุมชนได้มีกระบวนการส่งเสริมการประกอบ อาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน ในชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของ นำโชค อานนโท (ทองดี), พระ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบล กระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการส่งเสริมอาชีพ ให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดเวทีประชาคมในทุก ๆ เดือน เพื่อกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกันผลักดันให้ประชาชนเห็นความสำคัญของความร่วมมือ เพื่อร่วมกันหาแนวทางปรับปรุง แก้ไขในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

1.3 ด้านสวัสดิการสังคม พบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ นำโชค อานนโท (ทองดี), พระ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ด้านสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ พบว่า ในชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มกองทุนพัฒนาอาชีพ ในชุมชนมีการบริการทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุขในชุมชน และในชุมชนมีการจัดสวัสดิการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

1.4 ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ในชุมชนมีการจัดสรรทรัพยากรแก่ชุมชนอย่างเหมาะสม ในชุมชนได้มีกระบวนการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในชุมชนให้แก่ประชาชน และในชุมชนมีการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับการศึกษาของ พิเชฐ วัลย์ทรัพย์ (2546) ที่อธิบายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าให้ความสำคัญแก่มนุษย์ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจะสร้างความร่มรื่นให้แก่มนุษย์และสัตว์ เช่น น้ำตก ป่าเขา สัตว์ป่า ทะเล เป็นต้น รวมถึงศิลปวัฒนธรรมของแต่ละภาค แต่ละท้องถิ่น ที่ไม่มีสิ่งแวดล้อมที่สวยงามจะทำให้ประชาชนทั่วโลกอยากจะชมและไปท่องเที่ยว ประเทศนั้นทำให้เกิดธุรกิจการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ส่งผลให้เงินรายได้จากต่างประเทศเข้าไปในประเทศทำให้ได้เปรียบดุลการค้า เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติมากจะได้เปรียบประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติน้อย เพราะทรัพยากรธรรมชาติเมื่อมีมากสามารถส่งออกขายในประเทศเพื่อนบ้านนำเงินรายได้เข้าประเทศ ทำให้สามารถขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและ อุตสาหกรรมได้รวดเร็ว เพราะมีวัตถุดิบในประเทศ ต้นทุนการผลิตต่ำ ได้แก่ แร่ ธาตุ ป่าไม้ น้ำมัน ก๊าซ ถ่านหิน เป็นต้น และเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติสามารถอำนวยความสะดวกสบายแก่มนุษย์ในการดำรงชีวิตตามธรรมชาติ เช่น ข้าว เป็นอาหารของมนุษย์ บ้านเป็นที่อยู่อาศัย โดยการตัดไม้จากป่ามาเลื่อยเป็นชิ้นเล็ก ๆ ตามขนาดต่าง ๆ ผ่าฝ้ายและผ้าพื้นเมือง นำมาทอเป็นเครื่องนุ่งห่ม สมุนไพรต่าง ๆ ที่เกิดตามธรรมชาติมนุษย์นำมาสกัดเป็นยารักษาโรค เป็นต้น

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และ

อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนด้านเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืน

3. แนวการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ได้แก่ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าของชุมชน โดยภาครัฐให้การส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนให้มากขึ้น พัฒนาตลาดร่วมกันระหว่างชุมชนเพื่อให้มีสินค้าที่หลากหลาย พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างชุมชน ซึ่งสามารถดึงดูดคนได้มากกว่าทำเพียงลำพัง และพัฒนาวิธีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ทุกประเภท ทุกที่ ทุกเวลา เช่น การใช้ประโยชน์จากขยะของเสีย เศษเหลือทิ้งจากผลิทางการเกษตร

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

งานวิจัยชี้ให้เห็นว่าสวัสดิการชุมชนที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และเมื่อชุมชนเข้มแข็งก็จะย้อนกลับมาส่งเสริมให้การจัดสวัสดิการยั่งยืนยิ่งขึ้นความเท่าเทียมในการรับรู้: ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ, การศึกษา, อาชีพ) ไม่มีผล ต่อความคิดเห็นในการพัฒนาเศรษฐกิจ สะท้อนว่านโยบายเศรษฐกิจของเทศบาลเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มในมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันทุนทางธรรมชาติคือโอกาส: พื้นที่ยังมีโอกาสในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและวัตถุดิบทางการเกษตร หากมีการบริหารจัดการต้นทุนการผลิตที่ต่ำและเพิ่มมูลค่าด้วยภูมิปัญญา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เทศบาลควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น
 - 1.2 ด้านการกระจายรายได้ เทศบาลควรส่งเสริมการสร้างผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ประชาชนและชุมชน
 - 1.3 ด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลควรเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพแก่ประชาชนและชุมชนให้มากยิ่งขึ้น
 - 1.4 ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม เทศบาลควรนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างรายได้แก่ประชาชนและชุมชนให้มากยิ่งขึ้น
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาแนวทางที่ดีในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.3 ควรศึกษาปัญหา อุปสรรคการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บรรณานุกรม

กรมประชาสัมพันธ์. (2567). “แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและเกษตรวิถีใหม่” บทความประชาสัมพันธ์. ถ่ายเอกสาร. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์.

- ทวี วัชรเกียรติศักดิ์. (2559). การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลสงคราม อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพ-รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 5(1), 43-54.
- นำโชค อานนโ (ทองดี), พระ. (2560). การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ยั่งยืนของภาครัฐและภาคประชาชนในตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ปริญญานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นิภารัตน์ นกตรีพงศ์. (2560). สวัสดิการชุมชนเพื่อชุมชน. วารสารวิชาการสังคมมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 37-53.
- พิเชษฐ หลั่งทรัพย์. (2546). การบริหารคุณภาพและเพิ่มผลผลิต. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ
-

ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ
อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

OPERATIONAL EFFECTIVENESS OF THE DEVELOPMENT STRATEGY OF
NATHABHAI SUBDISTRICT MUNICIPALITY, RATTANAWAPI DISTRICT, NONG
KHAI PROVINCE.

รัชนันต์ตรี คุณาชนม์ , พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์

Ratchanantri Kunachon, Patsin samroengram

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

Master of Public Administration student, Nakhonrathasima Colleg

E-mail:live966159@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 7 สิงหาคม 2569

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 2 กันยายน 2569

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 8 กันยายน 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษา ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe/)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความรวดเร็ว รองลงมา ด้านคุณภาพของงาน ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร และ ด้านปริมาณงานตามลำดับ

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบล ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, ยุทธศาสตร์การพัฒนา, เทศบาลตำบล

Abstract

The research purposes were to study and to compare the Operational effectiveness of the development strategy of Nathabhai Subdistrict Municipality, Rattana-wapi District, Nong Khai Province. classified by the personal factors. The population was the people aged 18 years and over living in the area of the Nathabhai Subdistrict Municipality, Rattana-wapi District, Nong Khai Province ; the sample group was the 377 people determined using Taro Yamane's formula. The research instrument was the rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples), one-way Analysis of Variance, and method of Scheffe/.

The research findings were

1 People in the area of the Nathabhai Subdistrict Municipality, Rattana-wapi District, Nong Khai Province, found the overall was at high level; when descending mean were In terms of speed, the quality of work, the cost-effectiveness of resources, and the quantity of work. and

2 the people with different gender, education levels, and occupations had opinions regarding the effectiveness of the sub-district municipality's implementation of its development strategy did not different.

Keywords: effectiveness, the development strategy, Subdistrict Municipality

บทนำ

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559 แผนพัฒนา คือ แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี คือ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนา หมู่บ้าน หรือแผนพัฒนาชุมชน โดยมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดของแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่อง และก้าวหน้าในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จัดประชุมประชาคมท้องถิ่นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การพัฒนา และประเด็นที่ เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนต่าง ๆ

การจัดทำบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น เป็นการดำเนินการภายใต้หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ซึ่งพัฒนามาจากหลักการบริหารราชการที่มีข้อจำกัดในเรื่องความล่าช้า และไม่

สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รัฐจึงมีแนวคิดในการกระจายอำนาจจากการบริหารราชการส่วนกลางไปยังการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีดุลยภาพระหว่างอำนาจในการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างกันไว้ในกฎหมาย และให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระภายใต้กฎหมายในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงการบริหารงานบุคคลและงบประมาณเพื่อให้สามารถบริหารราชการ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยรัฐบาลเป็นผู้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายใต้กรอบของกฎหมายเท่านั้น (พัชรพรรณ นุชประยูร, 2559 : 22)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบหมาย และกำหนดให้รัฐบาลเป็นผู้จัดสรรเงินอุดหนุนและเงินจากการจัดสรรภาษีและอากร เพื่อให้การดำเนินการด้านบริการสาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากรัฐแบ่งออกได้เป็น 4 ด้านหลัก คือ ด้านการจัดบริการสาธารณะที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างถนน ทางระบายน้ำ ไฟฟ้าสาธารณะ และการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เช่น การบริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริการสาธารณสุขมูลฐาน การจัดการศึกษาท้องถิ่น และการบริการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบ เช่น การป้องกันอุบัติเหตุทางถนน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดการบริการห้องน้ำสาธารณะในท้องถิ่น และด้านสุดท้ายคือ ด้านการลงทุน ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวและอาชีพ การพัฒนาป่าชุมชน และการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น (นราธิป ศรีราม, 2557).

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ขอบเขตของการวิจัย กำหนดขอบเขตเนื้อหา แหล่งข้อมูล และตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

4.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพของงาน 2) ด้านปริมาณงาน 3) ด้านความรวดเร็ว และ 4) ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร

4.1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำนวน 377 คน

4.1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1) เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

2) ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบล ประกอบด้วย (1) ด้านคุณภาพของงาน (2) ด้านปริมาณงาน (3) ด้านความรวดเร็ว และ (4) ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร

4.2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำนวน 377 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยแบบสอบถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยทุกข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.66–1.00 และได้ทำการทดสอบแบบสอบถามและคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของ

ครอนบาค เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.91 จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล พระบาทนาสิงห์ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 คน แล้วจึงใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรด้วยตนเอง และได้รับคืนแบบสอบถาม จำนวน 377 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และหาร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA)

ผลการวิจัย

ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณภาพของงาน	3.66	0.38	มาก	2
2. ด้านปริมาณงาน	3.63	0.44	มาก	3
3. ด้านความรวดเร็ว	3.70	0.40	มาก	1
4. ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร	3.66	0.44	มาก	2
รวม	3.66	0.41	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา ด้านคุณภาพของงาน ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร ($\bar{X} = 3.66$) และ ด้านปริมาณงาน ($\bar{X} = 3.63$) ตามลำดับ

ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบล ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านความรวดเร็ว ผู้วิจัยวิเคราะห์เป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพของงาน อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติงานยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย และจรรยาบรรณ และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในหน่วยงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ 2) ด้านปริมาณงาน อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติงานมีผลสำเร็จตามปริมาณที่ได้รับมอบหมาย และสามารถแก้ไขปัญหาหรือการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อโดยไม่มีงานค้าง 3) ด้านความรวดเร็ว อยู่ในระดับ

มาก โดยพบว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติงานได้ตรงตามกรอบระยะเวลา การปฏิบัติงานตามหนังสือสั่งการ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และการร่วมมือร่วมใจ สนับสนุนการปฏิบัติงาน ในทีมให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว 4) ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร อยู่ในระดับมาก โดยพบว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานมากที่สุด ได้แก่ ปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการใช้ ทรัพยากร และการปฏิบัติงานได้ตามแผนงานและขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาล ตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การ พัฒนาของเทศบาลตำบล ไม่แตกต่างกัน

5.3 แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาล ตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มากที่สุดคือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ดำเนินกิจกรรมของเทศบาลให้มากขึ้น รองลงมา การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบการดำเนิน โครงการให้มากขึ้น และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาเพื่อการบริการประชาชน เช่น มีสื่อสารผ่านทาง ออนไลน์ การให้บริการในรูปแบบออนไลน์ เช่น การชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือพัฒนา เครื่องมือเครื่องใช้ให้มีความทันสมัยรองรับสังคมเทคโนโลยี

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ สุทธิรักษ์ (2566) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของระบบประสาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเขาตอก อำเภอกะปง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับกระบวนการบริหารระบบประสาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาตอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ พรหมฉาย (2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มี ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนา ทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย เป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้าน ความรวดเร็ว รองลงมา ด้านคุณภาพของงานและด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร และด้านปริมาณงาน ตามลำดับ โดยผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านคุณภาพของงาน พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ เทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย ของ จิราพร ชุมบางหม้ง (2556) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรบริษัท สีม้าธุรกิจ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรของบริษัทสีม้าธุรกิจ จำกัด มีประสิทธิภาพการทำงานด้าน คุณภาพของงานอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุพงษ์ ศรีไชย (2558) ได้ศึกษาปัจจัย ภายใต้องค์การตามกรอบแนวคิดของแมคคินซี (Mc Kinsey 's 7S Framework) ที่ ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน กรณีศึกษา กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยมีความคิดเห็นทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาแต่ละปัจจัยพบว่า ด้านคุณภาพของงาน มีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยใน

ครั้งนี้พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มากที่สุดได้แก่ การปฏิบัติงานยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย และจรรยาบรรณ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในหน่วยงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ และผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติและได้คุณภาพ

1.2 ด้านปริมาณงาน พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ พรหมฉาย (2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ด้านปริมาณงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มากที่สุดได้แก่ การปฏิบัติงานมีผลสำเร็จตามปริมาณที่ได้รับมอบหมาย สามารถแก้ไขปัญหาหรือการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อโดยไม่มีงานค้างคั่ง และการเข้าใจในระบบงานและการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับกระบวนการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านความรวดเร็ว พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองแสนสุขมากที่สุดได้แก่ การปฏิบัติงานได้ตรงตามกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงานตามหนังสือสั่งการ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุพงษ์ ศรีไชย (2558) ที่ได้ศึกษาปัจจัยภายในองค์การตามกรอบแนวคิดของแมคคินซี (Mc Kinsey's 7S Framework) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน กรณีศึกษากรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์การตามกรอบแนวคิดของแมคคินซี โดยมีความคิดเห็นทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยพบว่า ด้านระบบงานมีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับมากที่สุด นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบว่าเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มีการการร่วมมือร่วมใจ สนับสนุนการปฏิบัติงานในทีมให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว และความเข้าใจระบบงาน ขั้นตอน การปฏิบัติเป็นอย่างดีทำให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวิทย์ บุตรอุดม (2563) ที่ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลในจังหวัดลำปาง ผลจากการวิจัยพบว่า มีตัวแปรอิสระเพียง 3 ปัจจัยเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การให้บริการสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านความชัดเจนของยุทธศาสตร์ ปัจจัยด้านรูปแบบการบริหาร และปัจจัยด้านค่านิยมร่วม

1.4 ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ชุมบางหม้ง (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรบริษัท สีม่าธุรกิจ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า 1) บุคลากรของบริษัทสีม่าธุรกิจ จำกัด มีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับสูง ลำดับแรกคือ ด้านค่าใช้จ่าย รองลงมาคือด้านปริมาณ งานด้านคุณภาพ และด้านเวลา ตามลำดับ จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย มากที่สุดได้แก่ ปรับปรุงการ

ปฏิบัติงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการใช้ทรัพยากร การปฏิบัติงานได้ตามแผนงานและขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กร เช่น เงิน วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนด้านเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย สอดคล้องกับการศึกษาของ ศาสตราจารย์ ทองแรง (2557) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ได้แก่ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบการดำเนินโครงการ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาเพื่อให้บริการประชาชน หรือพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความทันสมัยรองรับสังคมเทคโนโลยี การเร่งรัดให้ดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ตั้งไว้ ให้แล้วเสร็จในงบประมาณนั้น การเร่งรัดและกำชับให้ดำเนินโครงการตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ และสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ กรณีมีการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นแต่ละครั้ง ควรให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และในการจัดทำแผนครั้งต่อไปการบรรจุโครงการ ควรสอบถามจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่มาประกอบการพิจารณา

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ความจำเป็นในการยกระดับสู่การเป็น "เทศบาลดิจิทัล" ที่นำเทคโนโลยีออนไลน์มาช่วยบริการประชาชน และการเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและเสนอความต้องการ ผ่านการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อสร้างการเติบโตที่โปร่งใสและตอบโจทย์ท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านคุณภาพของงาน เทศบาลควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านปริมาณงาน เทศบาลควรแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงภารกิจให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน และให้ครอบคลุม

1.3 ด้านความรวดเร็ว เทศบาลควรปรับปรุงการให้บริการเพื่อความรวดเร็วและตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านความคุ้มค่าของทรัพยากร เทศบาลควรการณรงค์ เสริมสร้างจิตสำนึกในเรื่องการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น

2.3 ควรศึกษาปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- จิราพร ชุมบางหมิง. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรบริษัท สีมารูจิจ จำกัด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนภรณ์ พรหมฉาย. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนวิทย์ บุตรอุดม. (2563). ปัจจัยความสำเร็จในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลในจังหวัดลำปาง. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย. 9(3), 173-197.
- เบญจมาศ สุทธิรักษ์. (2566). ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของระบบประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเขาตอก อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นราธิป ศรีราม. (2557). “แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะของท้องถิ่น”, เอกสารการสอน ชุดวิชาการจัดบริการสาธารณะของท้องถิ่น หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรวรรณ นุชประยูร. (2559). หลักกฎหมายว่าด้วยการบริการสาธารณะในหลักกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภาณุพงษ์ ศรีไชย. (2558). ปัจจัยภายในองค์การตามกรอบแนวคิดของแมคคินซี (Mc Kinsey 's 7S Framework) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน กรณีศึกษา กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์. วารสารโครงการทวีปัญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ฉบับพิเศษ 1-15.
- ศาสตร์ศิลป์ ทองแรง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วารสาร มทร.อีสาน ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2(1), 67-83.

**รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง
อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี**
**ORGANIZATIONAL CULTURE PATTERNS OF NONG HIANG SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION PHANAT NIKHOM DISTRICT, CHONBURI
PROVINCE.**

ทรงศักดิ์ นิลวดี, พัฒน์สิน สำเร็จรัมย์

Trongsak Nilwadee, Patsin Samroengram

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Faculty Public Administration, Nakhonratchasima College

E-mail: Trongsak@gmail.com, patsin@nmc.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 24 สิงหาคม 2569

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 2 กันยายน 2569

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 8 กันยายน 2569

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับรูปแบบวัฒนธรรมองค์การ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรคือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ วัฒนธรรมที่เน้นงาน วัฒนธรรมที่เน้นบทบาท วัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล และวัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำตามลำดับ

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: รูปแบบ, วัฒนธรรมองค์การ, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of Organizational Culture Patterns of Nong Hiang Subdistrict Administrative Organization and 2) to compare

people's opinions toward the Organizational Culture Patterns of Nong Hiang Subdistrict Administrative Organization Phanat Nikhom District, Chonburi Province, classified by personal factors. The population was the people aged 18 years and over living in the area of the Nong Hiang Subdistrict Administrative Organization Phanat Nikhom District, Chonburi Province, the sample group was the 383 people determined using Taro Yamane's formula. The research instrument was the rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples), one-way Analysis of Variance, and method of Scheffe/. The research findings revealed that :

The research findings were

1. The overall Organizational Culture Patterns of Nong Hiang Subdistrict Administrative Organization Phanat Nikhom District, Chonburi Province, was at a high level. (mean 3.75) When considering each aspect, they were ranked from highest to lowest as follows a work-oriented culture, a role-oriented culture, a role-oriented culture, and a leadership culture.

2. The people with different gender, education levels, and and occupations had opinions the Organizational Culture Patterns of Nong Hiang Subdistrict Administrative Organization did not different

Keywords: Patterns, Organizational Culture, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

องค์กร คือ กลุ่มคนที่ทำงาน หรือทำกิจกรรมร่วมกันโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีการจัดโครงสร้างเพื่อกำหนดให้สมาชิกในองค์กรทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์กรเป็นระบบเปิดที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ องค์กรได้เกิดขึ้นในสังคมโลกมาพร้อมกับมนุษย์ ดังจะเห็นได้จากการที่มนุษย์ได้มีการรวมกลุ่มกันในการทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพ ทำกิจกรรมร่วมกันหรือการประกอบพิธีกรรมต่าง ร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าองค์กรได้เกิดขึ้นแล้ว มีคำกล่าวที่ว่ามนุษย์เกิดมาก็สัมผัสสิ่งที่เรียกว่า องค์กร เพราะถ้าพิจารณาสิ่งรอบตัวของมนุษย์แล้วล้วนแต่นับได้ว่าเป็นองค์กรทั้งสิ้น องค์กรอาจจำแนกเป็นองค์กรทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางศาสนา สมาคม สโมสร และกลุ่มกิจกรรมต่างๆ องค์กรทางราชการ ได้แก่ หน่วยงานราชการต่าง ๆ องค์กรเอกชน ได้แก่ บริษัท ห้างร้านที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ หรืออาจกล่าวได้ว่าองค์กรอาจแบ่งเป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกำไร (For Profit) และองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ไม่ใช่เพื่อกำไร (Not for Profit)

(พัฒนศิลป์ สำเร็จรัมย์, 2566)

วัฒนธรรมองค์กร เป็นวิถีชีวิตที่คนในสังคมปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเป็นนิสัยและความเคยชิน และกลายเป็นวิถีปฏิบัติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมทำให้คนรวมตัวกันเป็นสังคม มีการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบแบบแผน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์กรก้าวหน้าและได้รับความเชื่อถือจากสังคม ดังนั้นองค์กรทุกประเภทจึงจำเป็นต้องนำจริยธรรม หรือวัฒนธรรม มาใช้ในการบริหารและแก้ไขปัญหาองค์กรอย่างถูกวิธีเพื่อให้ได้รับความเชื่อถือ ภาพพจน์ที่ดี อันนำมาซึ่งชื่อเสียง เกียรติยศและความก้าวหน้า และการเพิ่มประสิทธิภาพในระยะยาวขององค์กร วัฒนธรรมเป็นรากฐานที่กำหนดทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม องค์กรซึ่งจัดว่าเป็น สังคมย่อยย่อมมี

วัฒนธรรมเป็นหลักในการดำรงชีวิต หรือวิถีชีวิต หรือเป็นแบบแผนสำหรับพฤติกรรมในการทำงานของมนุษย์ โดยที่สมาชิกในสังคมหรือมนุษย์ไม่รู้ตัว ซึ่งเรียกวัฒนธรรมในองค์การแบบนี้ว่าเป็นแบบหรือวิธีการดำรงชีวิตที่ทำให้องค์การมีเอกลักษณ์ของตนเองต่างไปจากองค์การอื่น และแบบการดำรงชีวิตนี้สามารถแลกเปลี่ยนกันและกันหรือแพร่กระจายออกไปได้ในหมู่สมาชิกของสังคม โดยมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม วัฒนธรรมนี้เปรียบเสมือนเป็นกาวหรือหลักที่ยึดองค์การหรือหน่วยงานให้กลมเกลียวไม่แตกสลายลงไป

องค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กรแต่ละแห่งก็มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์หรือทิศทางขององค์กร ตัวอย่างเช่น ในบริษัทขนาดใหญ่ที่มีการรวมหุ้นกับบริษัทข้ามชาติ มีเป้าหมายขององค์กรที่จะเป็นผู้นำในด้านใดด้านหนึ่งในระดับนานาชาติ อาจจะต้องกำหนดวัฒนธรรมองค์กรให้พนักงานในองค์กรพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ๆ ตลอดเวลา และส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับพนักงานอย่างเต็มที่ วัฒนธรรมองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง นอกจากกฎระเบียบขององค์กรแล้ว วัฒนธรรมองค์กรยังเป็นเครื่องมือที่คอยหล่อหลอมให้พนักงานมีแนวทางปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน กำหนดแนวคิดแนวทางการตัดสินใจ ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน รวมถึงพฤติกรรมคนในองค์กรที่ส่งผลต่อแรงขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรนั้นมีหลายรูปแบบ แต่ละองค์กรก็จะมีวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเป็นมา เรื่องเล่า ความเชื่อ วิสัยทัศน์องค์กร เป้าหมาย และรูปแบบการดำเนินธุรกิจ (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2558)

ความหลากหลายของวัฒนธรรมองค์กรสามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กรแบบปรับตัว (Adaptability Culture) วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Achievement Culture) วัฒนธรรมองค์กรแบบครอบคลุม (Involvement Culture) วัฒนธรรมองค์กรแบบราชการ (Consistency Culture) โดยรูปแบบวัฒนธรรมองค์กรในรูปแบบต่างๆ ได้ใช้ปัจจัยในการจำแนกประเภทในด้านกลยุทธ์ที่องค์กรมุ่งเน้น โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กรและภายในองค์กร และกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมแบบยืดหยุ่นและสภาพแวดล้อมแบบคงที่ (Denison, 1995)

รูปแบบวัฒนธรรมองค์กร มี 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) วัฒนธรรมเน้นบทบาท (Role Culture) มุ่งเน้นที่ตำแหน่ง บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ขอบด้วยเหตุผล โครงสร้างขององค์กรกำหนดไว้ชัดเจนตามลำดับชั้นทางการบริหารที่ลดหลั่นกันไป และมีกฎระเบียบข้อบังคับในกระบวนการปฏิบัติ ลักษณะองค์กรที่มีวัฒนธรรมนี้ปรากฏเห็นชัดทั่วไปในหน่วยงานใหญ่ทั้งภาครัฐและเอกชน 2) วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นงาน (Task Culture) เน้นเรื่องการทำงานเป็นทีม สนับสนุนและส่งเสริมให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาและใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อผลงาน และการพัฒนาริเริ่มใหม่ ๆ อยู่เสมอ งานที่ปฏิบัติร่วมกันเป็นทีมจะมีลักษณะเป็นงานโครงการ การรวมทีมเพื่อนำความรู้ความสามารถที่หลากหลายของบุคลากร 3) วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล (Existential Culture) ผู้ปฏิบัติงานจะกำหนดกฎเกณฑ์ของตนเอง มีความเป็นอิสระสูง ความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลที่หลากหลายมีความจำเป็น 4) วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการเป็นผู้นำ (Leader Culture) ผู้บริหารหรือผู้นำเป็นผู้มีบทบาทในการนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ ผู้นำจะมีกลุ่มผู้บริหารที่สามารถเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้สนองรับและนำการตัดสินใจนโยบาย แนวทางและแผนงานไปปฏิบัติให้บรรลุผล

จากเหตุผลและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบวัฒนธรรมองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอ

พนัส-นิคม จังหวัดชลบุรี ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี เพื่อเอื้อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยเรื่อง รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยศึกษารูปแบบวัฒนธรรมองค์การ 4 แบบ ได้แก่ 1) วัฒนธรรมที่เน้นบทบาท 2) วัฒนธรรมที่เน้นงาน 3) วัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล และ 4) วัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี จำนวน 8,843 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี, 2566) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี
4. ขอบเขตด้านตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี

ตัวแปรตาม คือ รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพุนสนิม จังหวัดชลบุรี 4 แบบ ได้แก่ 1) วัฒนธรรมที่เน้นบทบาท 2) วัฒนธรรมที่เน้นงาน 3) วัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล และ 4) วัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 รูปแบบวัฒนธรรมองค์การ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบล มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

6. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ จัดทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด ทำการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้อ่านแล้วเข้าใจง่าย ตรงตามความมุ่งหมายของการวิจัย และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังหินอำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .93

7. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดย 1) วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์รูปแบบวัฒนธรรมองค์การ โดยหาค่าเฉลี่ย () และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) 3) เปรียบเทียบรูปแบบวัฒนธรรมองค์การ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติค่า t-test และ F-test (one way ANOVA)

8. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล 1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) 2) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้ t-test และ F-test และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

1. รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

รูปแบบวัฒนธรรมองค์การ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. วัฒนธรรมที่เน้นบทบาท	3.76	0.41	มาก	2
2. วัฒนธรรมที่เน้นงาน	3.77	0.39	มาก	1
3. วัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล	3.74	0.40	มาก	3
4. วัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ	3.74	0.37	มาก	3
รวม	3.75	0.40	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ วัฒนธรรมที่เน้นงาน ($\bar{X} = 3.77$) วัฒนธรรมที่เน้นบทบาท ($\bar{X} = 3.76$) วัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล และวัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ประชาชนมีความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ พินิจดา คำกรฤชา (2560 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประจำจังหวัด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ ธาดา ศูนย์จันทร์ และวิทัศน์ จันทร์โพธิ์ศรี (2555 : 41-54) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การในยุคโลกาภิวัตน์ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสกลนคร จากการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมองค์การในยุคโลกาภิวัตน์อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ปณณธร เทียนทอง (2555 : 104-107) ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารธนชาติ ผลการวิจัยพบว่า มีระดับวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ วัฒนธรรมที่เน้นงาน วัฒนธรรมที่เน้นบทบาท วัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล และวัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ ตามลำดับ โดยผู้ศึกษาอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 รูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท ประชาชนมีความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีรูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ พินิจดา คำกรฤชา (2560 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประจำจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยจากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรไว้อย่างชัดเจน รองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำงานอย่างชัดเจน และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง มีการจัดบุคลากรเหมาะสมกับภาระงาน

1.2 รูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นงาน ประชาชนมีความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบวัฒนธรรมองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีรูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ กรรณิการ์ สายเทพ (2558 : 123-136) ที่ได้ศึกษาวัฒนธรรมข้ามชาติที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การและผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมองค์การด้านที่มุ่งเน้นผลสำเร็จของงานส่งผลเชิงบวกทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยจากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง จัดให้มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง มีบรรยากาศการทำงานที่มีความพร้อมเพียง ความ

สามัคคีปรองดอง และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากร และให้สามารถใช้ความรู้ ความสามารถได้อย่างเต็มที่

1.3 รูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล ประชาชนมีความคิดเห็นว่ารูปแบบวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอนสนิม จังหวัดชลบุรี มีรูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ จุลศักดิ์ ชาญณรงค์ (2557 : 58-78) ที่ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การบริหารราชการ ความเมตตา และคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า มีระดับวัฒนธรรมองค์การบริหารราชการตามด้านลักษณะการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วย การปฏิบัติงานมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ลำดับการบังคับบัญชา การยึดกฎระเบียบ การยึดหลักเหตุผล เน้นอำนาจตามตำแหน่ง และความเป็นทางการมีระเบียบแบบแผน โดยจากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายรองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงไม่มีความขัดแย้งในเรื่องการทำงานระหว่างบุคคล และระหว่างส่วนงาน และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง ให้ความเป็นอิสระในการตัดสินใจในการทำงาน

1.4 รูปแบบวัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ ประชาชนมีความคิดเห็นว่ารูปแบบวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอนสนิม จังหวัดชลบุรี มีรูปแบบวัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ สรรชัย ลีสุขสม (2556 : 74-78) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานตามวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของพนักงานบริษัท ไทย เทคนิค บอยเลอร์ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า องค์การมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเป็นระบบ และองค์การมีการจัดการฝึกอบรมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02, 3.91 และ 3.52 ตามลำดับ พนักงานมีระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามวัฒนธรรมองค์การในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามากที่สุดคือการเป็นผู้ทำงานหรือบริหารงานด้วยจริยธรรม โดยจากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง มีผู้นำที่มีความสามารถและมีประสบการณ์การทำงาน รองลงมา ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง ให้ความไว้วางใจในการทำงานกับบุคลากรทุกคน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง มีผู้นำที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะในการทำงานอยู่เสมอ

2. ผลการเปรียบเทียบรูปแบบวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอนสนิม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า

ประชาชนที่เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นว่ารูปแบบวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอนสนิม จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพของประชาชน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อรูปแบบวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอนสนิม จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอนสนิม จังหวัดชลบุรี ได้มีการนำเอาแนวคิดรูปแบบวัฒนธรรมองค์การทุกด้านมาประยุกต์ใช้ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงมีวัฒนธรรมองค์การแบบเน้นงาน โดยมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรไว้อย่างชัดเจน มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำงานอย่างชัดเจน และจัดบุคลากรเหมาะสมกับภาระงาน จึงส่งผลให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 รูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงควรมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรให้เหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดให้มากยิ่งขึ้น
 - 1.2 รูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงควรส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรพัฒนาผลงานใหม่ๆ ขึ้นมาอย่างสม่ำเสมอ
 - 1.3 รูปแบบวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทเฉพาะบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียงควรส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้บุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์
 - 1.4 รูปแบบวัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง ควรพัฒนาระบบการสื่อสารภายในองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาเชิงลึกวัฒนธรรมองค์การในแต่ละรูปแบบเพื่อนำไปใช้ในการบริหารองค์การ
 - 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝัง หรือการสร้างวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร
 - 2.3 ควรศึกษาแนวทางการปลูกฝัง หรือการสร้างวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ สายเทพ. (2558). วัฒนธรรมข้ามชาติที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การและผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือของประเทศไทย. วารสารวิทยาการ จัดการสมัยใหม่. 8(1), 12-25
- จุลศักดิ์ ชาญณรงค์. (2557). วัฒนธรรมองค์การระบบราชการ ความเมตตา และคุณภาพชีวิตการทำงาน ของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธาดา ศูนย์จันทร์ และวิทัศน์ จันทโรทัยศรี. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การในยุคโลกาภิวัตน์ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะของ องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสกลนคร. วารสาร สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น. 19(2), 41-54.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราข. (2558). การพัฒนาองค์การและการเปลี่ยนแปลง. ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. สุวีริยาสาส์น.
- ปณณขร เทียนทอง. (2555). วัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ธนาคารธนาชาติ. ปริญญานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัฒนศิณ สำเร็จรัมย์. (2566). องค์การและการบริหาร. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- พินิจดา คำกรฤชา. (2560). วัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประจำจังหวัดในเขต

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินุณยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- สรราชัย ลีสุขสม. (2556). ความสามารถในการปฏิบัติงานตามวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ไทย เทคนิก บอยเลอร์ จำกัด. ปรินุณยานิพนธ์บริหารธุรกิจ-
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. (2566). ข้อมูลทะเบียนราษฎร์.
ถ่ายเอกสาร.
- Denison, D. R. and Mishra, A. (1995). Toward a Theory of Organizational Culture and
Effectiveness. *Organizational Science*, 6 (March-April), 204-223.
-

ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
EFFECTIVENESS OF THE IMPLEMENTATION OF THE LOCAL DEVELOPMENT
PLAN OF NA PA SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUEANG DISTRICT,
CHONBURI PROVINCE

ชวลิต บรรพต พัฒน์ศิณ สำเร็จรัมย์

Chawalit Bunpot Patsin Samroengram

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

Master of Public Administration student, Nakhonrathasima Colleg

E-mail: Chawalit @gmail.com, patsin@nmc.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 27 มิถุนายน 2569

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 25 สิงหาคม 2569

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 26 สิงหาคม 2569

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และ 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรคือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิผลการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบูรณาการ ด้านการปรับตัว ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม และ ด้านการบรรลุเป้าหมาย ตามลำดับ

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ประสิทธิผลการดำเนินงาน, แผนพัฒนาท้องถิ่น, เทศบาลตำบล

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of Effectiveness of the implementation of the local development plan and 2) to compare people's opinions

toward the Effectiveness of the implementation of the local development plan of Na Pa Subdistrict Municipality, Mueang District, Chonburi Province, classified by personal factors. The population was the people aged 18 years and over living in the area of the of Na Pa Subdistrict Municipality, Mueang District, Chonburi Province, the sample group was the 394 people determined using Taro Yamane's formula. The research instrument was the rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples), one-way Analysis of Variance, and method of Scheffe/. The research findings revealed that :

1. The overall quality of Effectiveness of the implementation of the local development plan of Na Pa Subdistrict Municipality, Mueang District, Chonburi Province, was at a high level. (mean 3.76) When considering each aspect, they were ranked from highest to lowest as follows : In terms of integration, adaptation, maintaining the integrity of the value system, and achieving goals.

2. The people with different gender, education levels, and Length of residence in the municipality had opinions the Effectiveness of the implementation of the local development plan of Na Pa Subdistrict Municipality, Mueang District, Chonburi Province did not different.

Keywords : Effectiveness of the implementation, local development plan, Subdistrict Municipality

บทนำ

การวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงาน ต้องจัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับชาติ จนถึงระดับพื้นที่ และดำเนินให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยคำนึงถึงการแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อที่จะได้นำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติในรูปของโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้ เทศบาลในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยประชาชนสามารถเลือกผู้แทนเข้ามาบริหารงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนให้เจริญก้าวหน้าซึ่งในปัจจุบัน การบริหารงานของเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547)

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการตามกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาทุกระดับ โดยแผนงาน โครงการพัฒนานั้นมีลักษณะของความต่อเนื่องและมีความก้าวหน้า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากเป็นเสมือนเครื่องมือที่มุ่งพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งการมีความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนา แผนพัฒนาสามปีและแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับ อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นเป็นเสมือนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาความต้องการและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น ประกอบกับในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ท้องถื่นดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัด ซึ่งมีคณะ กรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นทั้งระดับจังหวัดและระดับอำเภอทำหน้าที่การบูรณาการแผนพัฒนา ท้องถิ่นทุกระดับจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการประสานให้แผนพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละระดับภายในจังหวัดมีความประสานเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ตลอดจนการบูรณาการแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ มีการบูรณาการร่วมกันในการที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (กระทรวงมหาดไทย, 2548)

จากเหตุผลและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึง สนใจทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอ เมือง จังหวัดชลบุรี ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัด ชลบุรี แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการ ปรับตัว 2) ด้านการบรรลุเป้าหมาย 3) ด้านการบูรณาการ และ 4) ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของ ระบบค่านิยม
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 24,267 คน (เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัด ชลบุรี, 2566) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 394 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

4. ขอบเขตด้านตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลของประชาชน

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปรับตัว 2) ด้านการบรรลุเป้าหมาย 3) ด้านการบูรณาการ และ 4) ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

6. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ จัดทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด ทำการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้อ่านแล้วเข้าใจง่าย ตรงตามความมุ่งหมายของการวิจัย และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .92

7. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดย 1) วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยหาค่าเฉลี่ย () และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) 3) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติค่า t-test และ F-test (one way ANOVA)

8. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล 1) การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) 2) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้ t-test และ F-test (one way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการปรับตัว	3.78	0.41	มาก	2
2. ด้านการบรรลุเป้าหมาย	3.70	0.39	มาก	4

3. ด้านการบูรณาการ	3.80	0.41	มาก	1
4. ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม	3.76	0.40	มาก	3
รวม	3.76	0.42	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 3.76) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบูรณาการ (= 3.80) ด้านการปรับตัว (= 3.78) ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม (= 3.76) และ ด้านการบรรลุเป้าหมาย (= 3.70) ตามลำดับ

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์นิภา ฤทธิบุตร (2567 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ผลการศึกษาในครั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบูรณาการ ด้านการปรับตัว ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม และด้านการบรรลุเป้าหมาย ตามลำดับ โดยผู้ศึกษาอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการปรับตัว ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ สาธิต พิรุณสาร (2561 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปรับตัวมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ผลการศึกษานี้พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มากที่สุด ดังนี้ เทศบาลตำบลนาป่าสามารถปรับแนวปฏิบัติหรือวิธีการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน รองลงมา เทศบาลตำบลนาป่าจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินโครงการ โดยคำนึงถึงความเร่งด่วนของปัญหาและความต้องการของประชาชน และเทศบาลตำบลนาป่าสามารถปรับงบประมาณได้เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินโครงการ ตามลำดับ

1.2 ด้านการบรรลุเป้าหมาย ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษานี้พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มากที่สุด ดังนี้ เทศบาลตำบลนาป่าตัดสินใจเลือกดำเนินโครงการโดยคำนึงถึงประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์จากการพัฒนาเป็นสำคัญ รองลงมา เทศบาลตำบลนาป่าเปิดโอกาสให้

ประชาชนเสนอปัญหา ความต้องการเพื่อพัฒนาโดยผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างหลากหลาย และเทศบาลตำบลนาป่าจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการที่เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับการศึกษาของ คำแคน ลาโง และคณะ (2567 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพลิกโฉมภาครัฐโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ผลการศึกษาพบว่า การพลิกโฉมระบบราชการโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเป็นแนวคิดการบริหารจัดการที่มุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นที่ตั้ง โดยให้ความสำคัญกับสิทธิและประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง แนวคิดนี้เกิดขึ้นจากแนวคิดประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นผู้ปกครองสูงสุด การบริหารราชการจึงต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ

1.3 ด้านการบูรณาการ ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาค้นพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มากที่สุด ดังนี้ เทศบาลตำบลนาป่า มีการดำเนินการโครงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่รับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานอื่น รองลงมา เทศบาลตำบลนาป่า มีการบูรณาการแผนงาน โครงการกับหน่วยงานอื่น เพื่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน และการบูรณาการด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่รับผิดชอบกับหน่วยงานอื่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ตามลำดับ

1.4 ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาค้นพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มากที่สุด ดังนี้ การได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการพัฒนาของเทศบาลตำบลนาป่า รองลงมา การดำเนินโครงการพัฒนาของเทศบาลตำบลนาป่าสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ และ การดำเนินโครงการพัฒนาของเทศบาลตำบลนาป่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์จากการพัฒนา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

ประชาชนที่เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลต่างกัน มีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลของประชาชน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับการศึกษาของ พิรพล ไชยณรงค์ศักดิ์ (2563 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า เทศบาลได้ดำเนินตามแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเทศบาลสามารถปรับแนวปฏิบัติหรือวิธีการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน เทศบาลได้จัดลำดับความสำคัญในการดำเนินโครงการ โดยคำนึงถึงความเร่งด่วนของปัญหาและความต้องการของประชาชน และเทศบาลสามารถปรับงบประมาณได้เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินโครงการ ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เทศบาลสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ด้านการปรับตัว ควรมีการได้นำประสบการณ์หรือองค์ความรู้จากภายนอกมาปรับใช้หรือประยุกต์ใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ให้มากยิ่งขึ้น
 - 1.2 ด้านการบรรลุเป้าหมาย ในการประเมินผลการดำเนินงาน ควรมีการสอบถามประชาชนซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์จากการพัฒนาให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น
 - 1.3 ด้านการบูรณาการ ควรมีการบูรณาการด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่รับผิดชอบกับหน่วยงานอื่นให้มากยิ่งขึ้น
 - 1.4 ด้านการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม ควรจัดทำแผนในการจัดสรรงบประมาณไว้อย่างเพียงพอเพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการบรรลุวัตถุประสงค์
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
 - 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
 - 2.3 ควรศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2547). คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงมหาดไทย. (2548). ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548. กระทรวงมหาดไทย.
- คำแคน ลาโซง และคณะ. (2567). การพลิกโฉมภาครัฐโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง. วารสารการบริหารจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน 2(4), 794-804.
- เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา. (2566). ข้อมูลทะเบียนราษฎร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์นิภา ฤทธิบุตร. (2567). ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 18(2), 401-412.
- พีรพล ไชยณรงค์ศักดิ์. (2563). ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สาธิต พิรุธสาร. (2561). ประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี. ปรินิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์ร่วมสมัย พัฒนาจิตใจและสังคม

